

Til lovforslag nr. L 82. Tillæggsbetænkning afgivet af Socialudvalget den 9. februar 2006

Tillæggsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Krav til kommunernes sagsbehandling i visse sociale sager m.v.)

[af socialministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. november 2005 og var til 1. behandling den 1. december 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget. Udvalget afgav betænkning den 26. januar 2006. Lovforslaget var til 2. behandling den 2. februar 2006, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 4 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til tillæggsbetænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget har noteret sig, at ministeren ikke finder, der sker diskrimination, idet for-

skelsbehandlingen lovgivningsmæssigt har baggrund i, at mennesker har forskellige behov, hvorfor disse behov skal løses forskelligt. Partierne er enige i, at forskellige behov skal løses forskelligt, men partierne ønsker fortsat at gøre opmærksom på den ulighed, der i realiteten opstår, når ikke alle borgere har formel indflydelse på det konkrete valg af bolig. Det er f.eks. tilfældet i forbindelse med valg af bolig oprettet efter regelsættet i lov om social service i de situationer, hvor flere boliger kan tilgodeses den pågældendes bo- og behandlingsbehov.

Partierne ser frem til den lovede undersøgelse af, hvorvidt der er regler i lejelovgivningen, som man med fordel kan kopiere til regelsættet for § 92-botilbud, og til den efterfølgende drøftelse af mulighederne for at øge valgfriheden for den nævnte målgruppe. Socialministerens talepapir fra samrådet den 24. januar 2006 om samrådspørgsmål C er i den forbindelse vedlagt som bilag 3 til tillæggsbetænkningen efter ønske fra partierne.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillæggsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillæggsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillæggsbetænkningen.

Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Inge-Lene Ebdrup (V) nfm.
Inger Støjberg (V) Pia Kristensen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF) Tina Petersen (DF)
Tom Behnke (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Lotte Bundsgaard (S) Hüseyin Arac (S)
Karen Hækkerup (S) Lise von Seelen (S) Martin Lidegaard (RV) Bente Dahl (RV)
Villy Søvndal (SF) Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 82 efter afgivelse af betænkning**

Bilagsnr.	Titel
4	Betænkning afgivet den 26. januar
5	Udkast til tillægsbetænkning
6	2. udkast til tillægsbetænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 82 efter afgivelse af betænkning

Spm.nr.	Titel
4	Spm. om den kritik, som er rejst af Institut for Menneskerettigheder i udredningen »Personer med funktionsnedsættelser i Danmark« fra 2005, med påstand om, at servicelovens boligdel er diskriminerende, til socialministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om en uddybning af kritikpunkter om fravær af lejerrettigheder i en § 92-bolig, til socialministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvad det vil koste at ophæve servicebetalingen, til socialministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om at arbejde hen imod medbestemmelse på valg af bolig oprettet efter § 92, til socialministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes, i forlængelse af svaret på L 82 spørgsmål 4, uddybe i forhold til de kritikpunkter i Institut for Menneskerettigheds rapport om manglende medbestemmelse på valg af bolig efter Servicelovens § 92, fravær af lejerrettigheder i en § 92-bolig og pligt til for beboere med førtidspension fra før 1. januar 2003 at betale serviceydelse, samt det forhold, at det er vilkårligt om man får sit boligbehov dækket under den ene frem for den anden lov. I hvilket omfang ser ministeren, at disse forskelle kan medføre diskrimination?

Spørgsmål 7:

Vil ministeren være med til at arbejde hen imod medbestemmelse på valg af bolig oprettet efter §-92? Ministeren bedes i den forbindelse uddybe det tilsagn om at forbedre rettighederne for denne gruppe personer, som ministeren gav under samrådet den 24. januar 2006, jf. SOU – samrådsspørgsmål C.

Svar på spørgsmål 5 og 7:

Medbestemmelse

Når en kommune eller et amt som myndighed visiterer en borger til et tilbud efter serviceloven, er det myndigheden, der er ansvarlig for, at borgeren får det rette tilbud. Myndigheden skal ifølge retssikkerhedsloven inddrage borgeren og sørge for, at sagsbehandlingen tilrettelægges, så den giver borgeren mulighed for at medvirke ved behandlingen af sagen. De regler, som regeringen foreslår indført i den nye servicelov med L 82, vil understrege dette.

Når der indføres krav om, at kommunens afgørelse i sagen skal indeholde en beskrivelse af den konkrete indsats og formålet med indsatsen, bliver det tydeliggjort, at valget af indsats skal indgå i sagsbehandlingen, således at borgerens mulighed for at få indflydelse på valg af boform bliver styrket. Borgeren får således mulighed for

at få indflydelse på de hensyn, som indgår i sagsbehandlingen, herunder hensynet til den rigtige metode og hensynet til borgerens tilknytning til lokalområdet. De nye regler vil også indebære, at borgeren kan klage over kommunens afgørelse om den konkrete indsats. Borgerne får således samme adgang til at klage over de konkrete servicetilbud uanset boform, selv om afgørelserne om servicetilbud kan være opdelt i flere forskellige enkeltstående afgørelser til borgere, som flytter til en ny bolig.

Lovforslaget vil således betyde, at borgerne får den fornødne indflydelse på valget af § 92-boform, da lovforslaget vil føre til åbenhed om kommunens overvejelser forud for valget af en § 92-boform. Borgerne kan i den forbindelse udnytte alle de partsbeføjelser, som findes i forvaltningsloven. Jeg er selvfølgelig enig i, at borgerne selv skal kunne vælge, hvor de vil bo. Regeringen tog da også initiativet til en lovændring pr. 1. juli 2002, der gav borgere, der er visiteret til bl.a. § 92-botilbud og plejeboliger, mulighed for at vælge boform indenfor og på tværs af (amts)kommunegrænser.

Det rette match mellem almene ældreboliger og servicelovens botilbud

De gældende regler sikrer i sig selv borgeren medbestemmelse. Jeg vil dog ikke afvise, at nogle borgere kan opleve, at valgmulighederne og dermed medbestemmelsen er begrænsede. Men udviklingen går den rette vej, fordi tilvæksten af boformer på området i disse år sker på det almene område, jf. Amtrådsforeningens oplysninger om, at amternes hidtidige og aktuelle ud- og ombygningsplaner på området indikerer, at op mod ¾ af sektoren (¾ af 11.- 12.000 boliger) inden for en ganske kort årrække vil være almene ældreboliger. Andelen forudsætter dog, at kommunerne i forbindelse med overtagelsen af amtslige institutioner viderefører amternes ud- og ombygningsplaner på området. Udviklingsplaner indgår i rammeaftalen.

I takt med at der kommer flere udlejningsboliger på området, vil det være nemmere for kom-

Bilag til tillægsbet. o. lovf. vedr. social service m.v.

munerne at tilgodese de borgere, der måtte ønske en almen handicapbolig.

Jeg vil nu undersøge, om der er regler i lejelovgivningen, som med fordel kan kopieres til regelsættet for § 92-botilbud for at styrke retssikkerheden for beboerne. Et eksempel kunne være, at beboerne skal have et bestemt varsel, før en forhøjelse af beboerbetalingen kan opkræves. Jeg vil dog gerne understrege, at udlejningsboliger på fuldstændige lejelovsbetingelser ikke altid er den optimale løsning for alle grupper. Det skyldes bl.a., at der i udlejningsboliger er regler for, hvordan lejeren skal behandle det lejede og for, at denne ikke må være støjende af hensyn til de andre lejere. Overholdes disse regler ikke, kan lejemålet opsiges.

Hvis udredningen viser, at der er regler fra lejelovgivningen, som hensigtsmæssigt kan overføres til regelsættet for § 92-botilbud, vil jeg arbejde for en ændring af bekendtgørelsen for § 92-botilbud, så reglerne nærmer sig hinanden.

Servicebetalingen

Om servicebetalingen kan jeg oplyse, at reglerne før 1994 var sådan, at udbetaling af pension til beboere på døgninstitutioner og plejehjem blev standset ved optagelsen. De pågældende fik i stedet udbetalt lommepenge.

Fra 1994 har pensionister med ophold i døgninstitutioner eller plejehjem fået udbetalt pension og betaler selv for "husleje", mad, vask m.v.

I den forbindelse er det bestemt, at personer med højeste og mellemste førtidspension skal betale for den særlige service, der følger af opholdet - servicebetalingen.

Med vedtagelsen af førtidspensionsreformen skal personer, der tilkendes førtidspension efter de fra den 1. januar 2003 gældende regler, dog ikke betale servicebetaling.

Servicebetalingen vil forsvinde over tid i takt med, at stadig færre førtidspensionister vil være omfattet af servicelovens § 83 og i takt med, at almene boliger bliver den dominerende boligform for mennesker med handicap frem for længerevarende botilbud efter serviceloven.

Spørgsmålet om diskrimination

Jeg er naturligvis ikke enig i, at bestræbelserne på at imødekomme de individuelle boligbehov skulle være diskriminerende, jf. min besvarelse af 1. februar 2006 på Socialudvalgets spørgsmål 4 til L 82. Når vi har forskellige regelsæt, er det fordi mennesker ikke er ens. Der er behov for forskellige tilbud, der kan opfylde de forskellige individuelle behov, mennesker med funktionsnedsættelser har til boligen.

Når det er sagt, er det samtidig vigtigt at holde et vågent øje med, om det match af boliger, vi har i dag, og som jo er historisk betinget, kan forbedres. Spørgsmålet kan tages op i satspuljesammenhæng.

Samrådsspørgsmål C samt socialministerens svar på spørgsmål 93

Samrådsspørgsmål C:

Ministrene bedes redegøre for indholdet i Institut for Menneskerettigheders rapport om personer med funktionsnedsettelse i Danmark, herunder ministrenes holdninger til rapportens konklusioner, samt hvilke initiativer regeringen påtænker i forlængelse af de problemstillinger, som rapporten rejser.

Spørgsmål 93:

Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 24. januar 2006 om samrådsspørgsmål C.

Svar på spørgsmål 93:

Samrådsspørgsmål C

Der er navnlig 2 temaer i Menneskerettighedscenterets rapport, som vedrører mit område:

Det første drejer sig om de handicappedes boligmuligheder. Hvorfor, spørges der, får ikke alle handicappede mulighed for at bo i en almen handicapbolig? Hvorfor henvises nogle til en kommunal eller amtskommunal handicapbolig, som ikke altid er lige så attraktiv som en almen bolig?

Det andet drejer sig om det kommunale serviceniveau. Her spørges, hvorfor kommunerne selv kan fastsætte deres serviceniveau f.eks. på handicapområdet frem for at der lovgives om standardiserede ydelser?

Jeg er grundlæggende enig med Menneskerettighedscentret i, at handicappede skal kunne vælge boligform på samme måde som alle andre og på samme vilkår. Og jeg vil klart slå fast, at målet for alle mennesker – med eller uden handicap – er, at de skal bo i egen bolig.

Vi er imidlertid ikke ens. Nogle handicappede har - midlertidigt, eller måske over en længere periode, - nogle specifikke behov, som gør, at de ikke kan profitere af en almen bolig. Til dem har vi en række forskellige boformer, som kan imødekomme deres behov.

For kun 25 år siden var sovesale og nul privat sfære det almindelige vilkår for mange handi-

cappede, f.eks. udviklingshæmmede. Sådan er det heldigvis ikke mere, men det er faktisk kun ca. 25 år siden, at amterne fik til opgave at afvikle de store centralinstitutioner og flytte beboerne ud i mindre enheder. Udlægningen af særforso-gen var en historisk milepæl i dansk handicap-politik.

I forbindelse med udlægningen af særforso-gen fik kommunerne og amterne sammen forsyningsansvaret for boliger til handicappede. Ansvaret løftes i dag, dels ved at der bygges ældre- og handicapboliger efter almenboligloven, dels ved at der bygges boliger efter serviceloven.

Det er sådan, at vi har en bred palet af boligformer. Vi har først og fremmest almene boliger. Karakteristisk for almene boliger er, at der er klare krav til indretning og klare rettigheder og pligter forbundet med lejekontrakten.

Herudover har vi en række af forskellige boformer efter serviceloven. Vi har midlertidige botilbud, vi har akuttilbud som fx forsorgshjem, vi har længerevarende botilbud og som det nyeste skud på stammen har vi i 2005 indført en ny boform i form af udslusningsboliger. Karakteristisk for disse forskellige boformer er, at der ikke er specifikke kriterier til boligens indretning, og der indgås ikke en egentlig lejekontrakt med en udlejer.

Men spørgsmålet er, om vi har det rigtige match antalsmæssigt mellem almene boliger og botilbud efter serviceloven? Og hvor mange personer, der bor i et længerevarende botilbud, fordi amtskommunen ikke har haft kapacitet i den almene sektor til at give dem en almen bolig?

Da regeringen kom til i 2001, blev vi klar over, at området trængte til et løft. Min forgænger i embedet fik derfor lavet en undersøgelse af boligstandarden for kommunale og amtskommunale handicapboliger.

Og ganske rigtigt. Det så ikke for godt ud!

Undersøgelsen viste, at hele 59 pct. af de amtskommunale boliger var på mellem 11-20 m², mens kun 18 pct. af disse boliger var større

end 30 m². Hertil kom i nogle tilfælde fælles boligarealer.

Det så lidt bedre ud i kommunerne. 80 pct. af de kommunale handicapboliger var større end 30m², når man så bort fra fælles boligarealer.

Selvom kommuner og amter var nået et pænt stykke for at skabe bedre boligforhold for handicappede i forhold til, hvordan området så ud før 1980, havde regeringen altså overtaget et efterslæb på den front.

Vi besluttede derfor at indarbejde en bolig-handlingsplan for handicappede i kommuneaftalerne for 2004. Her var og er det målsætningen, at der i perioden frem til udgangen af dette år skal nyopføres eller renoveres 700-1200 boliger til handicappede.

For at nå målsætningen har regeringen taget en række initiativer:

Med satspuljeaftalen for 2004-2006 er der afsat i alt 546 mio. kr. til forbedring og udbygning af amtskommunale handicapboliger m.v.

Det er en betingelse for at få støtte fra puljen, at boligerne enten etableres eller ombygges til almene boliger eller, hvis der er ønske om at videreføre boliger som § 92-botilbud, at renoveringen er gennemgribende, og at boligerne efter renoveringen kan sammenlignes med almenboliger indretningsmæssigt.

Med ansøgningsrunderne for 2004 og 2005 er der allerede givet tilsagn om støtte til 600 renoverede eller nyopførte boliger.

Mht. ansøgningsrunden for 2006 kan jeg fortælle, at Socialministeriet netop nu er i gang med at behandle ansøgningerne. Jeg forventer, at vi kan sende bevillingsbreve ud i næste måned.

Hvis vi forudsætter, at ansøgningsrunden for 2006 vil indebære tilsagn til mindst 100 boliger, vil vi derfor med denne pulje nå vores målsætning om de 700-1200 nye boliger.

Endvidere er den særlige tilskudsordning til boliger for yngre fysisk handicappede blevet videreført med satspuljeaftalen for 2004. Efter ordningen dækker staten kommunernes udgifter til grundkapital ved nybyggeri af almene boliger, som forbeholdes yngre fysisk handicappede under 60 år. Hermed har kommunerne fået et kraftigt incitament til at få bygget det fornødne antal boliger til denne gruppe. Det reducerer de kommunale ventelister, og der skabes bedre mu-

ligheder for, at yngre handicappede kan bo steder, hvor der også bor andre yngre mennesker.

Endelig er der skabt mulighed for lånefinansiering af kommunernes udgifter til renovering og nyopførelse af handicapboliger. I Indenrigs- og Sundhedsministeriet er der i perioden fra 1. juli 2003 til udgangen af i år afsat en låneramme på i alt 350 mio. kr. til dette formål.

Det foreløbige resultat af disse initiativer er, at vi allerede nu kan konstatere, at vi når målsætningen fra bolighandlingsplanen. Og det er naturligvis et stort skridt i den rigtige retning.

At udviklingen går den rigtige vej, kan vi også se af udviklingen i amterne. Amtsrådsforeningen har således opgjort, at op mod ¾ af de 11-12.000 amtskommunale boliger inden for en ganske kort årrække forventes at blive omdannet til almene ældreboliger. Det forudsætter naturligvis, at kommunerne i forbindelse med kommunalreformen viderefører amternes hidtidige ud- og ombygningsstrategi. Og intet tyder på, at de ikke vil gøre det.

De alt for mange små boliger, som dominerede for få år siden, er altså hastigt under afvikling. Jeg er enig i, at vi endnu ikke har det rette match mellem kommunale boliger og almene boliger, men udviklingen går klart i den rigtige retning – godt hjulpet af regeringens initiativer på området.

Menneskerettighedscenteret argumenterer for, at forskelle i boligstandard er diskriminerende. Det er da en ret interessant argumentation, som fører helt ud i det absurde. Der skal vi ikke ud, så lad mig bare sige, at tager man den argumentation for pålydende, må man faktisk afstå fra at forbedre boligstandarden noget sted, hvis man ikke kan forbedre alle boliger.

Der er en udvikling på vej i retning af, at almene boliger gradvist bliver den mest almindelige boligform for handicappede. Vi kan overveje, om vi skal speede op for denne proces og evt. tage nye initiativer op i forbindelse med satspuljeforhandlingerne.

Men noget andet er, at Centret da har ret i, at vi i så stort omfang som muligt kan og skal give handicappede og andre, der bor i længerevarende botilbud, så mange rettigheder fra lejeloven, som der meningsfuldt kan overføres. Det kunne f.eks. være at indføre varslingsregler om huslejestigninger eller regler om, at udgifterne til el

specificeres eller helt andre ting. Det afgørende må være, om vi mener, at det kan udgøre en reel forbedring.

Jeg vil derfor sætte ministeriet i gang med at lave en udredning om det. Jeg vil orientere Socialudvalget, når vi har konkrete forslag, og så må vi i fællesskab se på, hvad vi kan gennemføre, og om vi kan finde finansiering i satspuljen.

Instituttet fremfører, at de længerevarende kommunale og amtskommunale botilbud efter serviceloven helt skal afskaffes, fordi der ikke er behov for dem. Det er jeg helt uenig i.

For der er handicappede, som i perioder ikke kan bo i en almen bolig med de deraf følgende pligter efter lejereglerne. Jeg tænker f.eks. på pligten til at behandle det lejede pænt og overholde husreglementet og udlejers ret til at smide de folk ud, som ikke overholder deres pligter.

Disse pligter kan ikke efterleves af alle handicappede i alle perioder af deres liv. Det kan f.eks. gælde for en gruppe yngre stærkt udadreagerende udviklingshæmmede eller sindslidende. Hvad skal der ske med dem, hvis det bliver nødvendigt at ophæve lejemålet, hvis de i en periode har en for stærkt udadreagerende adfærd? Hvad skal der blive af Peter, som i perioder har det så dårligt, at han råber og truer af andre mennesker?

Jeg synes, at det vil være ansvarsforflygtigelse fra det offentliges side, hvis vi forventer, at de til enhver tid kan tilpasse sig vilkårene i en udlejningsbolig.

Der er også behov for et antal kommunale boliger til dømte handicappede, der på grund af f.eks. udviklingshæmning ikke kan anbringes i fængsel under afsoningen. For den gruppe giver det ikke mening at tilbyde en lejekontrakt, som de kan opsige dagen efter, de er flyttet ind.

Jeg finder det altså nødvendigt at opretholde et antal § 92-boliger for at tilgodese disse gruppers særlige behov. Men jeg vil samtidig understrege, at det ikke betyder, at de nødvendigvis skal opretholdes, som de er. Også her må vi naturligvis arbejde for at sikre en rimelig boligstandard.

Op så til sidst til det andet centrale emne på Socialministeriets område, som rapporten omtaler.

Kommunernes har vide rammer for fastsættelse af serviceniveauer, også i forhold til handicapkompenserende ydelser. Ifølge Menneskerettighedscenteret skaber det en risiko for, at

nogle handicappede begrænses alvorligt i deres mulighed for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Centret ønsker derfor, at lovgivning og kommunal administrativ praksis om handicapkompenserende ydelser granskes for at se, om det kommunale selvstyre bør begrænses for at sikre en mere effektiv beskyttelse af handicappedes rettigheder.

Det er rigtigt, at vi i Danmark i lovgivningen har lagt vægt på det kommunale selvstyre, og dermed, at der er forskellige serviceniveauer i de enkelte kommuner.

Det er regeringens opfattelse, at det kommunale selvstyre er uhyre vigtigt, og at det er med til at give de handicappede et bedre liv, end mekaniske standardløsninger kan.

Udgangspunktet for den sociale lovgivning er og bør være, at ethvert menneske er unikt. Det enkelte menneske skal derfor også mødes af systemet med en individuel vurdering. At det enkelte menneske er unikt vil også sige, at det er nødvendigt med skønsfastsættelser af ydelser, som det praktiseres i dag. Jeg mener ikke, at standardiserede ydelser vil medføre en bedre ydelsespolitik.

Der er ikke tvivl om, at det at leve med et handicap og få en dagligdag til at fungere er vanskeligt. Vi ved, at en del af vanskelighederne opstår i mødet med den offentlige sektor.

Derfor har jeg iværksat projektet »Nye og nemmere veje«, som skal stå for en mere serviceorienteret handicappolitik, hvor der tænkes mere på tværs og i helheder.

Et centralt redskab er fokus på én indgang til den offentlige sektor og ét stop til den rigtige løsning. Målet er også, at der skal ske en holdningsændring, så vi i højere grad fokuserer på løsninger frem for problemer. At vi ser ressourcer i stedet for begrænsninger.

Der er på satspuljen for 2006 afsat 34 mio. kr. til projektet. Vi vil inden for den nærmeste fremtid gå i gang med at konkretisere og formulere de enkelte projekter og tiltag. Det skal ske i samarbejde med organisationerne – primært De Samvirkende Invalideorganisationer og KL – og de øvrige ministerier.

Jeg håber, at vi med dette bredtfaavnende projekt vil finde frem til måder, som kan vise, hvordan det kan blive lettere at få sine handicapkom-

penserende ydelser og dermed lette hverdagen for mange handicappede.

Til slut vil jeg sige, at også kommunalreformen bringer os i den rigtige retning på handicapområdet. Det sker ved

- At kommunerne nu får forsyningsforpligtelsen for alle handicapydelse, og dermed er der kun én myndighed, som den handicappede skal henvende sig til om sin sag.
- At vi etablerer handicapråd i alle kommuner, så vi sikrer, at relevante synspunkter på området indgår i rådgivningen af kommunen, og

– At vi etablerer en landsdækkende tilbudsportal, hvor alle interesserede kan finde oplysninger om bl.a. botilbud for handicappede.

Jeg synes derfor, at vi med alle de nævnte tiltag er på vej i den rigtige retning. Jeg forventer, at vi på sigt får den rigtige antalsmæssige fordeling mellem almene boliger og de længerevarende botilbud til handicappede, og at de, der ikke kan magte en almenbolig og derfor bor i et kommunalt botilbud, får sådanne rettigheder, som reelt vil stille dem bedre.